

STM

San Telmo Museoa

SENTITU
GOZATU
AMESTU
BIZI

HEZKUNTZA
ESKAINZA

ERRESERBATU
ZURE ESPERIENTZIA

- HAUR HEZKUNTZA
- LEHEN HEZKUNTZA
- DERRIGORREZKO BIGARREN HEZKUNTZA
- BATXILERGOA ETA HELDUAK

INFORMAZIOA ETA ERRESERBAK:

Zuloaga plaza 1 · 20003 Donostia / San Sebastián
Tel. (00 34) 943 48 15 61 · stm_erreserbak@donostia.eus

STM
San Telmo Museoa

www.santelmomuseoa.eus

 donostiakultura

 DONOSTIA
SAN SEBASTIÁN

SARRERA

San Telmo Museoa bere **proposamen didaktikoa berritu du bisita esperientzialekin: museoaren sentitzea, gozatzea, amestea eta bizitzea.**

Helburu nagusia da **museoak ikastetxeentzako baliabideen, ezagueren eta bizi- eta zentzumen-esperientzien iturri gisa duen papera indartzea.**

San Telmo Museoa bere programa berritua aurkezten du, bisitaren izaera esperientziala azpimarratzen duen programa. Hezkuntza-eskaintza berri honekin, ezaguera historiko edo artistikoak eskuratzeaz haratago joango da museoarako bisita, eta museoaren bilduma balioan jartzea ahalbidetuko du, betiere gogoetarako eta gure historia, izaera eta gizarte gisa izan dugun bilakaera ulertzeko baliabide gisa. Hori horrela, San Telmo Museoa bere programa didaktikoa museoaren beraren izaerarekin lerrotzeko da argiago, euskal gizartearen museo gisa, hain zuzen ere.

Museoaren berrinauguraziora begira, hezkuntza arautuko eta arautu gabeko eskola-ikasleen talde guztien premia eta errealitateetara egokitutako eskaintza sortu zuen museoaren Hezkuntza Sailak. Abiapuntutzat erakusketa iraunkorra hartuta, museoak jada bazeukan eskaintza zabala ikasketa-maila guztientzat, euskal gizartearen gai askotarikoetan murgiltzeko aukera eskainiz. Eskaintza hori zabalduz, egokituz eta hobetuz joan da, museoaren eta haren bilduma ezagutzeko bisiten katalogoa proposatuta. Horrekin, museoaren bisitatzeko modu berri eta desberdinak ere planteatzen dira, ikasleen esperientzia ahaztezina izan dadin.

Filosofia berri bat, goiburua berri bat

San Telmo Museoa bere **programa didaktikoa bisita esperientziala ardatz gisa hartuta berritu du**. Bizipenak, sentimenak, aurkikuntza, gertaerak modu konstruktibistan ulertzea eta norberaren ideiak adieraztea, elementu horiek guztiek egiten dute probetxugarri San Telmo Museorako bisita, eta batez ere, gogoratze moduko bisita izatea.

AURKIBIDEA

BERRIKUNTZAREN HELBURUAK 7

HEZKUNTZA KATALOGOAREN EGITURA BERRIA 8

1. Jarduera berriak, alderdi esperientziala 10
2. Ibilbide tematikoak 14

INFORMAZIO OSAGARRIA 16

**HAUR HEZKUNTZA
MUSEOA SENTITU**

“Hauxe sentitu, hauxe kontatu”

**LEHEN HEZKUNTZA
MUSEOA GOZATU**

“Hura ikusi, hau ikasi; hura sentitu, hauxe kontatu”

**BIGARREN HEZKUNTZA
MUSEOA AMESTU**

“Hura ikusi, hauxe pentsatu, hauxe adierazi”

**BATXILERGOA ETA HELDUENTZAKO
HEZKUNTZA
MUSEOA BIZI**

“Hura ikusi, hauxe bizi, hauxe pentsatu”

SENTITU
GOZATU
AMESTU
BIZI

BERRIKUNTZAREN HELBURUAK

- 1.** San Telmo Museoa nahi du ikastetxeek museoa **baliabide baliagarri gisa** ikus dezatela, betiere eskura izango dutena beren helburu akademikoak lortzeko, ia nahitaez bertara joan beharreko lekua. Museoaren bilduma, baliabideak, eskaintzen dituen posibilitateak eta ikastetxe bakoitzaren premietara egokitzeko duen aukera kontuan izanda, San Telmo Museorako bisitak beharrezkoa den guztia eskaintzen du **ikastetxeek hori kontuan izan dezaten beren jarduerak programatzeko garaian**.
- 2.** San Telmo Museorako **bisita esperientzia ludiko eta hezigarri gisa** hartu behar dute ikasleek, ez aisia-txango soil bat bezala.
- 3.** Hezkuntza-programaren berritzea curriculumeko helburu eta eduki ofizialetan oinarritu da. Ikastetxeek helburu eta edukiak euskal curriculum erkidetik abiatuta lortu beharrak ikastetxe horiek helburu eta eduki horiekin lerrokatutako jarduerak bilatzea eragiten du. San Telmo curriculum horretan oinarritu da bisitak eta jarduerak garatzeko garaian.
- 4.** Ikastetxeek ere **Museoen Museo gisa** ulertu behar dute San Telmo. Bere edukiak eta antolamendua kontuan izanda, aurrerapausoak emateko bidea da San Telmo Museoa Gipuzkoako gainerako museoentzat. Horregatik, bisitak eta jarduerak diseinatzean kontuan izan behar da bisita eta jarduera horien helburuen artean zera egotea, **bisitan parte hartzen dutenek** San Telmo Museora zein Gipuzkoako eta gure inguruneke beste edozein zentrotara **itzuli nahi izatea lortzea**. Museoen **etorkizuneko erabiltzaileak** sortu nahi ditugu.

HEZKUNTZA KATALOGOAREN EGITURA BERRIA

San Telmo Museoa-ren jarduerak didaktikoen katalogoa **bi taldetan** banatu da. Lehena ikasturte honetan **nobedade gisa** aurkeztutakoa da; **izaera esperientziala** azpimarratzen du eta museoko bilduma iraunkorra bere osotasunean hartzen du baliabide gisa hezkuntza-ziklo bakoitzerako helburuei dagozkien bisita eta jarduerak sortzeko. Jardueren bigarren taldea, aldiz, gai zehatzago eta espezifikoagoak ukitzen dituzten bisita edo baliabide **tematikoek** osatzen dute; orain arte jada eskaintzen ziren bisita eta tailerrak dira, gehienak oraindik ere atxikitzen direlarik.

Jarduerak guztiak birmoldatu egin dira, jarduerak horiek erabiltzaileei egokituta gaien, edukien eta premien arabera. Ikasturte honetarako hezkuntza-eskaintzak ondoren zehazten diren programa hauek bilduko ditu:

I. JARDUERA BERRIAK
ALDERDI ESPERIENTZIALEAN
OINARRITUTAKOAK

I. JARDUERA BERRIAK

ALDERDI ESPERIENTZIALEAN OINARRITUTAKOAK

HAUR HEZKUNTZA

MUSEOA SENTITU

2. zikloa

HEMEN ALTXORRAK DAUDE!

San Telmo Museoa aurkituko ditugun zenbait altxor ikusi eta aztertuko ditugu, gure bost zentzumenak erabilia. Museoa oso hurbiletik ezagutzeko aukera paregabe izango dute ikasleek. Ikusitakoaz jabetu ondoren, trebetasun artistikoak garatuko ditugu ikasi duguna irudikatzen.

LEHEN HEZKUNTZA

MUSEOA GOZATU

1. zikloa

URETARA!

Gipuzkoarrok itsasoarekin erlaziozko historia zabala dugu: hondartzak, arrantzaleak, portuak, itsasontziak... Itsasoa gure etxeko atarian izateak nola baldintzatu gaituen ikusiko dugu eta ikasleek egunero ikus dezaketen elementu honek zer-nolako aldaketak sortu dizkigen ikusiko dute.

HI BAI ARTISTA!

San Telmo Museoa Arte Ederretako bilduma bikaina du eta bilduma honetako koadro eta artelanak erakutsi nahi dizkiegu ikasleei. Pertsonaiak identifikatu egingo ditugu eta ondoren, beren gertaera edo bizitzako momenturen bat irudikatzen eskatuko diegu ikasleei.

2. zikloa

ERAIKITZERA!

Etxea seguru eta eroso egoteko leku bat da baina proposamen honen bidez, ikasleek etxe eta eraikuntzak ez direla beti horrelakoak izan ikusiko dute. Hainbat eraikuntza tipologia ezagutuko ditugu eta gure herrirako propio bat sortuko dugu.

NAHASTERA!

Gure bi begiekin mundua ikusteko gai gara. Baina, koloreak nondik ateratzen dira? Zergatik ikusten ditugu? Zenbat kolore daude? Nola sortzen dira? Arte Ederretako bildumaren bitartez galdera hauek guztiak erantzuten saiatuko gara eta ondoren, koloreekin jolastu eta esperimentatuko dugu gure tailer-gelan.

LEHEN HEZKUNTZA

MUSEOA GOZATU

3. zikloa

ABENTURARA!

Gipuzkoarrok itsasoa muga baino, ate bat bezala ikusi eta sentitu dugu historian zehar. Famatuak dira gure lurraldea "zabaltzen" lagundu duten gipuzkoarrek eta hauek denek mapen eta kartografiaren laguntza izan dute beraien abenturarako. Guk ere, ikasleei abentura propio bat proposatu nahi diegu.

FORMA EMATERA!

Jarduera honetan eskultura izango da gure gaia eta Museoa duen bilduma aztertuko dugu. Nola sortzen da eskultura bat? Denak berdina dira? Zein material erabiltzen dira? Eskultura bat materialak kenduz edo jarriz sortzen dela ikusi eta gero, zergatik ikasle bakoitzak ez du bere eskultura propioa sortzen?

BIGARREN HEZKUNTZA

MUSEOA AMESTU

1. zikloa

GIPUZKOA ERATUZ

Ikasleei Gipuzkoa nola "sortu" zen erakutsiko diegu jarduera honetan eta Erdi Aroko jauntxoaren eta hiribilduen arteko gatazketatik nola sortu ginen ikusiko dute. Ondoren, gure herriak identifikatzeko erabiltzen ditugun armariak aztertu eta ikasle bakoitzari berea sortzeko erronka planteatuko diegu.

EMAN ZURE AURPEGIA

Jarduera honen bidez, ikasleek artearen historian gizakiak irudikatzen izan diren estilo eta era desberdinak aztertuko dituzte. Gizakion irudia filosofiarekin, pentsamenduari eta historiako gertaerekin modu desberdinetara irudikatu dela ikusiko dute. Tailer-gelan, erretratu bat irudikatzen erronka planteatuko diegu, bakoitzaren estilo eta artea azaleratzeko asmoarekin.

2. zikloa

GIPUZKOA ERALDATUZ

Absolutismoarekin lotutako Antzinako Erregimenetik, Erregimen Modernora modu gatazkatsuan pasa ginen eta azkeneko bi mendeetako aldaketa bortitz eta gogorrek nolakoak izan diren ikusiko dugu jarduera honetan. Tailer-gelan, ikasleei parlamentu propio bat sortzeko eskatuko diegu eta historiako ideia eta izaera politiko desberdinak kontuan hartuz, beren konstituzio edo araudi propioa sortuko dute.

IDEIAK MARRAZTU

San Telmoko elizan dauden Sert-en mihiseak izango dira bisitaren ardatz. Hogeigarren mendearen hasierako artelan hauek, orduko pentsaera eta ideia abstraktuak irudikatzen dutela ikusi eta aztertuko dute. Mihise hauen bitartez, ideia abstraktuak irudikatzeko moduak aztertuko ditugu. Tailer-gelan, ikasleei ideia abstraktuen alegoriak erakutsi eta bakoitzak ideia abstraktu bat irudikatu beharko du.

BATXILERGOA ETA HELDUEN HEZKUNTZA MUSEOA BIZI

DENBORA-LERROA

Jarduera honetan XIX. eta XX. mendeetan euskal gizartearen gertatutako aldaketa nagusiak aztertuko ditugu. Tailer-gelan, ikasleei denbora eta espazioa batzen dituen lerro batean, hainbat gertaera historiko kokatzeko eskaera egingo diegu. Honela, modu grafiko batean, momentu berean baina leku desberdinetan gertatutakoa ikusi ahal izango dute.

HISTORIAREN ARTEA

Arte Ederretako bildumako bisitan XV. mendetik XIX. mendera bitarteko ibilbide kronologikoa egiten da. Hartara, artearen historian funtsezko garrantzia izan zuten egileak ikusiko ditugu baina estilo artistikoen historian zehar izan duten bilakaera ezagutzeko aukera ere izanik. Eta tailer moduan, collage teknika erabiliko dute ikasleek artearen garai desberdinak adierazteko.

2. IBILBIDE TEMATIKOAK
HONAKO HAUEK JARRAITZEN DUTE

2. IBILBIDE TEMATIKOAK

HAUR HEZKUNTZA

2. zikloa

CHILLIDAREKIN DANTZAN

Eduardo Chillida eskultorea eta haren obra ezagutuko dugu dantza eta musikaren bidez. Etxeko txikienek beraien irudimena askatu beharko dute.

LEHEN HEZKUNTZA

1. zikloa

MUSEO BAT, HAMAICA KONTU

Museoko ibilbide orokor honetako hainbat objektuekin jolasean ibiliko gara bertan dauden istorioak ezagutzeko. Museoa ezagutzeko modu desberdina.

BASERRIA

Landaguneko lanbideen bitartez baserri girora egindako hurbilpena. Baserriaren inguruan dauden elementu, ohitura, objektu eta bizitza ezagutzeko aukera paregabea.

2. zikloa

ALAKIKETAN

Ibilbide honetan mundu tradizionalaren deskubrimendua egiten da gure herrietako plazetan entzun dezakegun musikaren bidez. Entzun, ikusi eta ezagutu!

XOXO BELTZA SAN TELMON

Ibilbide honetan Museoan dauden hainbat elementuekin heriotzaren fenomenoaren errietoetarako hurbilpena egiten da.

ARTEAREKIN JOLASEAN

Umeak artearen mundura hurbiltzeko tailer ludiko-didaktikoa da hau, Arte Ederretako bilduma abiapuntutzat harturik.

3. zikloa

AZTARNAK OROIMENEAN

Museoko ibilbide orokor bat da hau, historiaurretik garai modernoan atariraino, euskal gizartea denboran zehar ezagutzeko.

BADUGU, BADAGO

Museoan ditugun hainbat elementuren laguntzarekin, euskara, haren historia eta euskal hiztunena hobeto ulertzeko ibilbidea proposatzen da hemen.

KALEJIRAK

Museotik kanpoko jarduera. Ibilbide tematikoak Donostiako ondare eta historia bertatik bertara ezagutzeko.

BIGARREN HEZKUNTZA

1. zikloa

ATZOKOA GAUR

Historiaren ibilbide orokorra, XXI. mendeko ikuspegitik. Museoaren ardatzak dira jorratu beharreko gaiak: iraganera begira, etorkizunari heltzeko erronkak azaltzea da asmoa.

ERRETRATUAK ETA PAISAIK

Arte Ederretako ibilbide tematiko honetan XV.-XIX. mendeetako erretratuaren eta paisaiaren bilakaera garatzen da.

2. zikloa

ISILTASUNAREN GARAIA

Frankismoaren inguruko ibilbidea. Ia 40 urteko ibilbidea garaiko gizartea, ekonomia eta historia ezagutzeko.

BADUGU, BADAGO

Euskara, haren historia eta euskal hiztunena hobeto ulertzeko ibilbide honen bidez, bisitariak euskararekin dituzten harreman motak agerrarazi nahi dira.

KALEJIRAK

Museotik kanpoko jarduera. Ibilbide tematikoak Donostiako ondare eta historia bertatik bertara ezagutzeko.

BATXILERGOA ETA HELDUEN HEZKUNTZA

ARTEA AGERIAN

Teknologia berrien bitartez museoeko hainbat artelanen gakoak topatuko ditugu. Gaur egungo teknologiek artea eta historia ezagutzeko aukera zabala eskaintzen dute.

ZATOZ ZUGANA

San Telmo Museoa ezagutzeko ibilbide orokorra. Gaur egungo ikuspegitik begiratutako objektu historikoak, gure iragana eta gure oraina ulertzeko gako batzuk eskainiko ditugarik.

BERTAKOA ETA UNIBERTSALA

Gainbegiratu mundu garaikideari, erakustareto iraunkorretan barrena. Museoaren ardatzak dira jorratu beharreko gaiak: iraganera begira, etorkizunari heltzeko erronkak azaltzea da asmoa.

SAN TELMOKO ARKITEKTURAK

San Telmo Museoa izan duen azkeneko zabalkuntzatik eratorritako ibilbide honetan eraikinari erreparatzen zaio batez ere.

3. URGULL MENDIA HISTORIAREN ETXEA

3. URGULL MENDIA HISTORIAREN ETXEA

LEHEN HEZKUNTZA

1. zikloa

MOZORRO TAILERRA

Garai ezberdinetako pertsonaien bitartez Donostiako historia lantzeko ibilbidea, taldeka marrazkiak eta mozorroak erabiliz.

NOR DA?

Donostiaren historia 6 puzzletan laburtuta dago. Bertan azaltzen diren irudiak erakusketaren atal bati lotu beharko diogu.

URGULL MENDIA EZAGUTUZ. GYNKANA

Urgull mendiko hainbat tokitan Donostiaren historiarekin nolabaiteko lotura duen hamaika frogara egingo dugu.

2. zikloa

MOZORRO TAILERRA

Garai ezberdinetako pertsonaien bitartez Donostiako historia lantzeko ibilbidea, taldeka marrazkiak eta mozorroak erabiliz.

NOR DA?

Donostiaren historia 6 puzzletan laburtuta dago. Bertan azaltzen diren irudiak erakusketaren atal bati lotu beharko diogu.

BAZEN BEHIN... DONOSTIA

Garai ezberdinetako eszenak aukeratu eta birsortuko ditugu, besteak beste, balearen ehiza, XV-XVI mendeko Donostiako kalea eta udaldiko irudiak. Sortutako dioramek donostiarren eguneroko bizitzaren berri emango digute.

URGULL MENDIA EZAGUTUZ. GYNKANA

Urgull mendiko hainbat tokitan Donostiaren historiarekin nolabaiteko lotura duen hamaika frogara egingo dugu.

3. zikloa

BAZEN BEHIN... DONOSTIA

Garai ezberdinetako eszenak aukeratu eta birsortuko ditugu, besteak beste, balearen ehiza, XV-XVI mendeko Donostiako kalea eta udaldiko irudiak. Sortutako dioramek donostiarren eguneroko bizitzaren berri emango digute.

URGULL MENDIA EZAGUTUZ. GYNKANA

Urgull mendiko hainbat tokitan Donostiaren historiarekin nolabaiteko lotura duen hamaika frogara egingo dugu.

BIGARREN HEZKUNTZA

1. zikloa

KAKAO BILA GOAZ, BA AL ZATOZ?

Donostiako historiaren ekonomia lantzen duen jokoak, Caracasko Gipuzkoar Errege Konpainiaren koloniekiko merkataritza lantzen duena. Benetako bidaian gertatzen zen legez, hartutako erabakiek eta halabeharreak bidaian eragin zuzena izango du.

HISTORIAREN ETXEA BISITA GIDATUA

Donostiako ondarea, historia eta gizartearen bilakaera ezagutzeko bisita gidatua, jatorrizko hirigunetik gaur egunerainoko gertakizunen errebasoa egiten duena.

Visita guiada a la exposición de la Casa de la Historia Recorrido por la historia de Donostia. Partimos del núcleo de población a los pies del monte Urgull hasta de hoy en día, haciendo hincapié en los hitos históricos de nuestra ciudad.

URGULL MENDIA EZAGUTUZ.

GYNKANA KULTURALA

Urgull mendiko hainbat tokitan hamaika froga egingo dugu, batzuk matematikoak, besteak ingurunearekin lotura dutenak... oharkabean Donostiaren historia ezagutzuz joango gara.

2. zikloa

HISTORIAREN ETXEA BISITA GIDATUA

Donostiako ondarea, historia eta gizartearen bilakaera ezagutzeko bisita gidatua, jatorrizko hirigunetik gaur egunerainoko gertakizunen errebasoa egiten duena.

URGULL MENDIA EZAGUTUZ

Mendiaren bilakaera historikoak Donostiaren historiaren arrastoak emango dizkigu. Hauek lantzeko ibilbidea.

BATXILERGOA ETA HELDUEN HEZKUNTZA

HISTORIAREN ETXEA BISITA GIDATUA

Donostiako ondarea, historia eta gizartearen bilakaera ezagutzeko bisita gidatua, jatorrizko hirigunetik gaur egunerainoko gertakizunen errebasoa egiten duena.

URGULL MENDIA EZAGUTUZ

Mendiaren bilakaera historikoak Donostiaren historiaren arrastoak emango dizkigu. Hauek lantzeko ibilbidea.

INFORMAZIO OSAGARRIA

Informazio gehiago lortzeko eta erreserbak egiteko:

stm_erreserbak@donostia.eus

Tel: (00 34) 943 48 15 61

www.santelmomuseoa.eus

San Telmo Museoa

Zuloaga Plaza, 1 – 20003 Donostia/San Sebastián

Tel: (00 34) 943 48 15 80

OHARRAK:

- Hezkuntza tailerraren erabilera DOAN talde autonomoentzat.
- Bisita autonomoa bada ere, etorri aurretik erreserba egitea eskatzen da 3 egun lehenago.
- Gure webgunean material didaktikoa eskuragarri dago.
- Eskaintza osoa lau hizkuntzetan egiteko aukera: euskara, gaztelania, frantsesa eta inglesa.